

COLEGIUL CONSILIULUI NAȚIONAL
PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII

DECIZIA NR. 45

din data de 1.03.2005

Colegiul Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității,
Având în vedere:

- Cererea nr. 1494/14.03.2001 prin care Cotidianul „Evenimentul Zilei”, în temeiul art. 2 lit. y) din Legea nr. 187/1999, a solicitat verificarea la cerere a domnului Uricaru Eugen, fiul lui Eugen și Maria, născut la data de 1.11.1946 în Buhuși, județul Bacău, având funcția de Președinte al Uniunii Scriitorilor din România;
- Adresele de verificare C.N.S.A.S. nr. 8060/14.11.2001;
- Adresa de răspuns nr. S/34946/27.11.2001 în care S.R.I. nu s-a pronunțat cu privire la domnul Uricaru Eugen;
- Adresele de răspuns S.I.E. nr. 12451/10.12.2001 și S.A.D.M. nr. 3194/5.12.2001 conform cărora domnul Uricaru Eugen nu figurează în evidențele lor cu dosare de urmărire sau/și de colaborator, întocmite de fostele organe de securitate;
- Adresele de reverificare C.N.S.A.S. nr. 1116/4.04.2002;
- Adresa de răspuns nr. S/40807/23.04.2002 în care S.R.I. nu s-a pronunțat cu privire la domnul Uricaru Eugen;
- Adresa de răspuns nr. 601374/12.06.2002 în care S.I.E. nu s-a pronunțat cu privire la domnul Uricaru Eugen;
- Adresa de răspuns S.A.D.M. nr. A/363/7.05.2002 conform căreia domnul Uricaru Eugen nu figurează în evidențele lor cu dosare de urmărire sau/și colaborator, întocmite de fostele organe de securitate;
- Adresele de reverificare C.N.S.A.S. nr. 2798/11.09.2002;
- Adresele de răspuns S.R.I. nr. S/43097/27.09.2002, S.I.E. nr. S/12332/19.12.2002 și S.A.D.M. nr. A/1932/11.10.2002 conform cărora domnul Uricaru Eugen nu figurează în evidențele lor cu dosare de urmărire sau/și colaborator întocmite de fostele organe de securitate;
- Dosarul de urmărire informativă nr. I 2571 deschis de securitate pe numele Uricaru Eugen, preluat de la S.R.I. cu procesul-verbal nr. S/50729/10.06.2002 și fișa de consultare întocmită de Direcția Investigații în urma cercetării acestui dosar;
- Dosarul de urmărire informativă nr. I 927 deschis de securitate pe numele (.....) și fișa de consultare întocmită de Direcția Investigații în urma cercetării acestui dosar;
- Dosarul de urmărire informativă nr. I 207 deschis de securitate pe numele (.....) și alții și fișa de consultare întocmită de Direcția Investigații în urma cercetării acestui dosar;
- Dosarul de urmărire informativă nr. I 666 deschis de securitate pe numele (.....) și fișa de consultare întocmită de Direcția Investigații în urma cercetării acestui dosar;
- Dosarul de urmărire informativă nr. I 2974 deschis de securitate pe numele (.....) și fișa de consultare întocmită de Direcția Investigații în urma cercetării acestui dosar;
- Dosarul documentar nr. D 117 deschis de securitate pe numele (.....) și alții și fișa de consultare întocmită de Direcția Investigații în urma cercetării acestui dosar;
- Dosarul documentar nr. D 118 deschis de securitate pe numele (.....) și alții și fișa de consultare întocmită de Direcția Investigații în urma cercetării acestui dosar;
- Dosarul documentar nr. D 120 deschis de securitate pe numele (.....) și alții și fișa de consultare întocmită de Direcția Investigații în urma cercetării acestui dosar;
- Adresa C.N.S.A.S. nr. 3810/01/22.10.2003 prin intermediul căreia domnul Uricaru Eugen a fost invitat la audiere în data de 4.11.2003;
- Audierea domnului Uricaru Eugen în data de 4.11.2003;
- Nota Direcției Investigații nr. S/D.I./I/70/23.02.2005 care cuprinde Centralizatorul pentru Uricaru Eugen;
- Decizia Colegiului C.N.S.A.S. nr. 76/25.09.2003 prin care s-a stabilit că informatorul „UDREA” este una și aceeași persoană cu Uricaru Eugen, fiul lui Eugen și Maria, născut la data de 1.11.1946 în Buhuși, județul Bacău;
- Procesul-verbal al ședinței Colegiului C.N.S.A.S. din data de 1.03.2005 (punctul 13) în care s-au dezbătut toate aspectele referitoare la documentația

legată de cererea cotidianului „Evenimentul Zilei”;

În temeiul:

- art. 2, coroborat cu art. 15 din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică;
- art. 5, art. 8 alin. (7) din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică, coroborat cu art. 24 din Hotărârea Parlamentului nr. 17/2000 pentru adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național pentru Studiarea Arhivelor Securității ca Poliție Politică;
- art. 16 din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică;

DECIDE:

Art. 1. Pe baza materialului probator aflat la dispoziție la data de 1.03.2005, Colegiul stabilește implicarea domnului Uricaru Eugen, fiul lui Eugen și Maria, născut la data de 1.11.1946 în Buhuși, județul Bacău, în activitatea de poliție politică, îndeplinindu-se condițiile legale privind atribuirea calității de colaborator al securității ca poliție politică.

La fundamentarea acestei decizii, Colegiul are în vedere activitatea informatorului „UDREA” (Uricaru Eugen) așa cum rezultă din dosarele anterior menționate, după cum urmează:

1. Dosarul I 927 conține următoarele documente privitoare la activitatea sursei „UDREA”:

- Notă, dactilo (exemplarul 2), din data de 14.04.1982, redactată de mr. (.....), I.J.-Cluj: „Cu referire la unele din lucrările sale (ale lui - n.n.) a precizat că sunt pline de sensuri și pot fi interpretate sub raportul conținutului de idei ca fiind tendențioase sau cel puțin scrise cu oarecare răutate. S-a explicat făcând trimiteri la Orgolii, și mai ales la filmul recent turnat și care l-a vizionat, unde pelicula nu suportă nici un fel de comentariu. /.../ Apoi, canalizând discuțiile la o anumită atitudine a lui (.....), „UDREA” a precizat că în momente de beție acesta cam își dă drumul, vorbind voit la adresa politicii și atitudinii organelor de partid față de artă-cultură și în special poziția ce se adoptă față de scriitori. /.../ Întrebat „UDREA” ce influență ar putea avea asupra lui (.....), a precizat că se află în relații bune cu acesta, fiind chiar prieteni. Caracterizându-l a subliniat că este tipul omului interiorizat, oarecum chiar complexat, taciturn. /.../ Devine volubil când se lansează în discuții sub influența consumului de alcool. Este pornit împotriva lui (.....), de la care apreciază că i se trag toate necazurile. La „Tribuna” este în relații mai bune cu (.....), la fel un tip nemulțumit și care are o cumnată ce va pleca definitiv în Israel, situație ce-l va dezavantaja într-o eventuală promovare. Nota ofițerului: „UDREA” conform instructajului ne va informa cu principalele aspecte de interes operativ pe care le va sesiza în conduita și concepțiile acestuia. În special va căuta să-l tempereze și să-l influențeze pozitiv.” (vol. 4, f. 36).

- Notă, dactilo, din data de 7.07.1982, redactată de mr. (.....), I.J. - Cluj: „Referitor la (.....)/.../ în cursul lunii iulie urmează să efectueze o deplasare oficială în R.F. Germania /.../ „UDREA” a precizat că deși este destul de nemulțumit, totuși nu crede ca acesta să nu se mai reîntoarcă în țară. Legăturile mai apropiate ale lui (.....) sunt (.....). „UDREA” a precizat că în acest anturaj se fac și aprecieri mai îndrăznețe cu tentă extremistă pe marginea situației culturale din țara noastră.” (vol. 4, f. 42).

- Notă, dactilo, din data de 18.08.1982, redactată de mr. (.....), I.J.-Cluj: „UDREA” s-a întâlnit pe stradă cu scriitorul (.....)/.../ Pe de altă parte, era revoltat că i s-a respins scenariul după „Vocile Noptii” de către (.....) de la C.C.E.S. București. Nota ofițerului: Să se solicite Direcției I să ne confirme care sunt motivele respingerii, pentru a-l putea informa la partid dacă sunt probleme de interes operativ.” (vol. 4, f. 50).

- Notă, dactilo, din data de 3.11.1982, redactată de mr. (.....), I.J.-Cluj: „În legătură cu (.....) sursa informează: Acesta continuă să se manifeste nemulțumit de situația sa personală, context în care are și unele manifestări necorespunzătoare. /.../(.....) debita idei destul de tendențioase, având drept suport faptul că lui personal nu-i sunt apreciate romanele la valoarea lor. /.../. Avea în vedere faptul că lui personal nu-i sunt apreciate romanele la valoarea lor. /.../. Avea în vedere generalizarea unor cazuri izolate pe care (.....) le raporta la o politică culturală a partidului. „UDREA” a mai informat apoi că în general în rândul scriitorilor continuă să existe o stare de tensiune generată de tabelele care există.” (vol. 4, f. 52).

- Notă, olografă, din data de 24.05.1983, redactată de mr. (.....): „În ultima perioadă, 2-3 săptămâni, s-a schimbat mult în bine (..... - n.n.) /.../ Discuții de natură politică n-a purtat ca de obicei.

Câteva referiri a făcut la articolul din revista sovietică „Literaturnaia Gazeta“ /.../. Și-a exprimat totală adeziune față de poziția noastră, considerând drept un amestec în problemele interne ale țării noastre, care de fapt sublinia, nu sunt singurele.“ (vol. 4, f. 78).

– Notă, dactilo, din data de 18.07.1983, redactată de lt.-col. (...): „Abordând cu sursa „UDREA“ unele aspecte legate de redacția revistei „Echinoc“, schimbările care s-au făcut recent, ne-a relatat următoarele: În prezent redacția este condusă de (...), de la Facultatea de filologie, care face glume de prost gust. La una din ședințe spunea că să nu se facă proces-verbal ci „note informative“, aluzie la „oamenii securității“. Se fac aprecieri legate de atitudinea și poziția lui (...), foștii conducători ai „Echinoc-ului“, care au fost schimbați poate și ca urmare a faptului că au fost dați de mai multe ori în emisiunile postului de radio „Europa Liberă“. În acest context, s-a abordat problema lui (...), la care „UDREA“ a subliniat că se poate vorbi de un cerc spiritual – școala lui Mircea Zeicu. În afară de cei trei amintiți, tot aici intră și (...), Eugen Uricaru și alții. Nota ofițerului: „UDREA“ va fi exploatat informativ cu privire la (...). Nu i se trasează sarcini concrete, întrucât și el are o oarecare afecțiune încă față de acesta.“ (vol. 4, f. 80).

– Notă, dactilo, din data de 8.10.1983, redactată de lt.-col. (...): era destul de satisfăcut pentru reușita unui interviu /.../ dat în emisiune recent la televiziune. /.../ „UDREA“ a specificat că interviul nu conține nimic ostil sau ieșit din comun, așa după cum crede înșuși (...). Este mai temperat ca în perioadele anterioare, cu toate că problemele personale nu și le-a rezolvat.“ (vol. 4, f. 87).

– Notă, dactilo, din data de 8.10.1983, redactată de lt.-col. (...): Sursa „UDREA“ ne-a informat la 8.10.1983 că în rândul personalului muncitor de la redacția revistei „Steaua“ din Cluj-Napoca există o stare de spirit necorespunzătoare, o atmosferă de îngrijorare în legătură cu măsura de a se introduce acordul global și la publicațiile literare. /.../ De asemenea, la Cluj ca și în țară se manifestă o stare de nemulțumire între scriitori și pentru faptul că încă nu s-a convocat ședința de consiliu a Uniunii Scriitorilor din R.S.R. /.../ Vina, după unele opinii (...) o poartă (...).“ (vol. 4, f. 88).

– Notă informativă, din data de 21.11.1983, dactilo, semnată și înregistrată: „UDREA“, nr. 101/00675, preluată de lt.-col. (...), despre o ședință a Consiliului Uniunii Scriitorilor: „(...) a atras atenția asupra reintroducerii într-o formă nouă și agresivă a „controlului“ asupra literaturii publicate. A dat exemple privind totală subiectivitate, atingând absurdul, a celor care opresc din publicare cărți ori articole. (...) a atras din nou atenția asupra lipsei de considerație față de cultură a câtorva factori de decizie, aducând ca argument un articol al lui (...) în care acesta susținea că o națiune nu se afirmă prin cultură, ci prin producția materială. /.../ Această opinie profund greșită și antinațională este din păcate împărtășită de mulți dintre cei ce decid soarta culturii din România. /.../ Nota ofițerului: Materialul s-a furnizat în urma instructajului făcut lui „UDREA“ de a ne semnală aspecte de interes operativ ce se vor ridica pe marginea Consfățuirii Uniunii Scriitorilor de la București (vol. 4, f. 103).

– Notă informativă, dactilo, din data de 24.03.1984, redactată de lt.-col. (...): „UDREA“ s-a întâlnit de câteva ori cu (...), ultima dată zilele trecute când a fost la Cluj (...), de la RTV București, prietena sa. Sursa a remarcat o stare de apatie la (...), un soi de mahnire pe motiv că deși a refăcut de câteva ori manuscrisul depus spre publicare la București, totuși încă nu le place oficialităților politice. A afirmat că el nu pricepe nimic, nu știe cum să-l mai refacă. /.../ Sursa a căutat să-l determine să fie mai maleabil și receptiv la recomandările ce i se fac întrucât este în interesul său.“ (vol. 4, f. 119).

– Notă informativă, dactilo, din data de 26.04.1984, nr. 00120/675, redactată de lt.-col. (...): „Sursa „UDREA“ s-a întâlnit recent cu (...) cu ocazia festivităților recente prilejuite de aniversarea a 100 de ani de la fondarea revistei „Tribuna“. Cu această ocazie, sursa a reținut că (...) este destul de nemulțumit pentru că nu i se aprobă încă publicarea romanului său depus la editura „Cartea Românească“ din București. A afirmat că a tot refăcut la manuscris, dar este hotărât să nu mai aducă nici o modificare, fiind decis să renunțe la publicarea romanului.“ (vol. 4, f. 120).

– Notă, dactilo, din data de 31.05.1984, redactată de lt.-col. (...): „La întâlnirea din 31.05 a.c. „UDREA“ ne-a informat asupra lui (...), secretar responsabil de redacție la „Tribuna“ că: Și-a schimbat

mult atitudinea în bine. A acceptat să rețușeze romanul așa cum i s-a indicat, urmând să-i apară în librării. A afirmat recent față de sursă că: „ce să-i faci, trebuie să fim înțelegători pentru că altfel nu se poate. Trebuie să mai și lași.“ /.../ Sursa l-a mai contactat de câteva ori, dar nu a mai angajat discuții cu tentă de nemulțumire, tendențioase. „UDREA“ a concluzionat că începe să vină pe linie.“ (vol. 4, f. 121).

– Notă, dactilo, din data de 28.08.1984, redactată de lt.-col. (...): Sursa „UDREA“ ne informează la 28.08.1984 că recent a participat la ziua onomastică a prof. (...). Au mai fost invitați (...) și Eugen Uricaru, ambii de la revista Steaua, (...)/.../. Legat de sursa a relatat că acesta s-a schimbat mult în bine. /.../ De fapt, el înșuși spune că nu trebuie văzut totul în negru, ci mai trebuie făcut și compromis.“ (vol. 4, f. 125).

– Notă, dactilo, din data de 25.09.1984, redactată de lt. col. (...): „UDREA“ ne-a informat la 25.09.1984 că l-a întâlnit în zilele de 21–23 și 24 pe (...), evreu creștinat, scriitor din București, în prezent călugăr la Mănăstirea Rohia, județul Maramureș. (...) a prezentat la redacția „Steaua“ două materiale de critică literară referitoare la (...) și referiri la ultimul roman, „Refugii“. Materialele au fost date redactorului șef, (...), care l-a consultat și pe scriitorul Eugen Uricaru. Acesta a relatat sursei că materialul cu referiri la romanul lui (...) nu este publicabil, pe considerentul că (...) face unele aprecieri tendențioase și unilaterale referitoare la societatea socialistă. Astfel, autorul se referă în material doar la un aspect de ordin social, respectiv căderea unor oameni din societatea socialistă din țara noastră, care au căzut în patima beției și imoralității. (...) caută să pună aceste decăderi ale omului pe seama societății socialiste, care a determinat omul să recurgă la consum exagerat de alcool și imoralitate ca un remediu, o formă de ripostă. Pentru a „salva“ omul, (...) îndemna la credință și la o viață religioasă.“ (vol. 4, f. 126).

– Notă, olografă, din data de 21.11.1984, nr. 00150/675, redactată de lt.-col. (...): „La întâlnirea din 19.11.1984, „UDREA“ ne-a informat că (...) este mult temperat față de perioadele anterioare. Comentarii tendențioase evită să facă. Pe linie de redacție este mai activ și chiar manifestă exigență. /.../ Din discuții, inclusiv cu (...), se pare că forurile de partid ar avea intenția de a-l numi redactor șef la „Tribuna“ – vom vedea! Oricum, (...) s-a schimbat foarte mult în ultimul an, 1983-1984. Nota ofițerului: (...) este lucrat prin d.u.i. S-a exercitat influența prin „UDREA“ și contactul direct al colonelului M.I. din Direcția I“ (vol. 4, f. 131).

– Notă, dactilo, din data de 21.06.1989, redactată de col. (...), înregistrată pe numele sursei „UDREA“: „În ultima perioadă de timp, unii dintre așa-ziii scriitori „independenți“ își intensifică legăturile între ei. După incidentul de la revista „Steaua“, (...) încearcă să se apropie, care la data discutării cazului în colectivul redacțional, nu l-a condamnat dar nici nu l-a apărut, făcând un joc de acceptare, tacită a poziției acestuia. /.../ Spre (...) în ultimul timp se îndreaptă și (...), scriitor ce vrea să fie permanent în centrul atenției, ce se consideră menținut în anonim față de valoarea sa, de pretențiile sale. În relațiile cu colegii mai tineri, (...) adoptă o atitudine provocatoare salutând în ungurește. Unii din confrăți își pun întrebarea dacă acesta este deplin în plenitudinea facultăților mintale.“ (vol. 6, f. 110).

2. Dosarul I 666 conține următoarele documente privitoare la activitatea sursei „UDREA“:

– Notă, olografă, din data de 6.05.1986, redactată de lt.-col. (...), în care „UDREA“ relatează despre (...) că „.../ sun raportul calităților profesionale este mai mult decât modestă. Cunoaște însă prin (...) că acesta a întreținut ani de-a rândul relații sentimentale cu (...), asistent la Universitate, în ciuda faptului că între ei există a diferență de vârstă. De la (...) s-ar putea afla multe despre relațiile celor doi.“ (vol. 2, f. 62).

3. Dosarul I 2974 conține următoarele documente privitoare la activitatea sursei „UDREA“:

– Notă-extras, din data de 15.12.1982, olografă, redactată de lt.-col. (...), în care „UDREA“ relatează că (...) este confesiune greco-catolică, tatăl ei, (...), a fost preot și a refuzat revenirea la ortodoxism în 1948. «Este deosebit de păcătoasă și pornită împotriva orânduirii socialiste. Dacă s-ar schimba ceva ar fi capabilă să pună

mâna pe pușcă» (subl. ofițerului). A crescut cu greutate. Făcea afirmații ironice, disprețuitoare la adresa activiștilor de partid. A intrat nu de mult în partid. Sursa a interlat-o odată, întrebând-o de ce a devenit membră de partid, amintindu-i ce afirmații făcea în trecut – la care s-a fâstăcit, neputând răspunde prompt. Are rude în Elveția și Israel, pe care le-a vizitat în 1981. /.../ Este de o moralitate îndoielnică, poate fi și dereglată nervos. S-a încurcat cu ing. (.....), de la Trustul de Construcții Forestiere, pe care l-a cunoscut cu ocazia efectuării schimbului de locuință. (vol. 1, f. 11).

– Notă, dactilo, din data de 28.08.1984, redactată de lt. col. (.....), în care sursa „UDREA” relatează despre (.....) că „provine dintr-o familie de greco-catolici, bunicul după mamă ocupând în trecut o funcție înaltă în ierarhia bisericească. /.../ Politic are perioade când se manifestă necontrolat. Într-o împrejurare i-a spus lui „UDREA” de ce s-a vândut intrând în partid. Se consideră o femeie de elită, dar se consideră că trăiește într-o provincie care nu știe s-o aprecieze. Este o exaltată. Întreține relații amoroase cu diverși bărbați, printre care (.....) de la Editura Dacia, un fizician de la I.F.A. și cu P.C. of. de miliție (pe acesta, sursa l-a întâlnit în casă la (.....) de câteva ori în ținută sumară. Este încurcat sentimental destul de serios cu (.....). /.../ Este o femeie mincinoasă care dorește să i se dea importanță. Nota ofițerului: „UDREA” a fost instruit cu aspectele ce trebuie urmărite legat de suspectă.” (vol. 1, f. 17).

– Notă, din data de 28.01.1986, olografă, redactată de lt. col. (.....), în care „UDREA” relatează despre o întâlnire cu (.....), Eugen Uricaru și (.....), cu care prilej s-au purtat discuții privind poziția revizioniştilor maghiari din Occident. (.....), „a avut o atitudine ieșită din comun, respectiv a afirmat că «ar fi bine ca Ardealul să fie din nou al Ungariei, pentru că astfel am scăpa de Țigani de la București (subl. ofițerului). Afirmațiile acestea l-au scos din sârte pe Eugen Uricaru, care a vrut s-o lovească, însă a intervenit (.....), temperând atmosfera.» „UDREA” a menționat că (.....) este incapabilă să înțeleagă aceste probleme. Este preocupată mai mult de persoana ei și are o moralitate îndoielnică. Nota ofițerului: Posibilitățile lui „UDREA” sunt limitate pe lângă obiectivă. Ne va informa în măsura în care cea în cauză va ridica probleme de interes operativ.” (vol. 1, f. 28).

4. Dosarul D 118 conține următoarele documente privitoare la activitatea sursei „UDREA”:

– Notă informativă, dactilo, din data de 12.06.1985, înregistrată „UDREA”, nr. 00173/675, preluată de lt. col. (.....). „Sursa „UDREA” ne-a informat că recent a discutat cu scriitorul Eugen Uricaru din Cluj. /.../ Acesta a relatat că mai mulți scriitori, printre care a amintit pe (.....) și alții, au apreciat că lucrările recentului consiliu au fost foarte agitate, lăsând să se întrevadă o atmosferă în mediul scriitoricesc din țara noastră. Se dezaprobă modul în care sunt conduse „destinele” scriitorimii de către actualul președinte (.....), la adresa căruia se spune că-i lipsit de tact și viziune politică și astfel compromise conducerea culturală, inclusiv indicațiile și orientările organelor superioare de partid în acest domeniu deosebit de important. Se discută atitudinea lui (.....), care l-a înfruntat pe (.....) în plen, acuzându-l că ar dezinforma organele de stat, prezentând o scrisoare „nevinovată” legată de problema drept un memoriu de „protest” al scriitorilor maghiari din România. /.../ Manevra folosită de (.....) a reușit, a precizat Uricaru Eugen, dar este periculoasă, ea dovedește neputința și lipsa de orientare a conducerii Uniunii Scriitorilor din țara noastră. Un alt aspect ieșit din comun a fost cel al poetului (.....), care s-a ridicat și a informat consiliul că el are o scrisoare a scriitorului disident (.....), pe care vrea să o citească în fața auditoriului. (.....) n-a permis citirea scrisorii afirmând că va suspenda ședința și întrucât (.....) a afirmat că este nevoit să citească scrisoarea, acesta s-a ridicat cu intenția de a pleca din sală /.../ În cadrul consiliului i s-a cerut lui (.....) să-și dea demisia din funcția de președinte, la care acesta din nou a făcut o gafă, afirmând că el a fost numit de partid și deci nu poate să renunțe la funcție. „UDREA” a precizat că atmosfera de lucru este încărcată în mediul scriitoricesc din întreaga țară. Se disting tot felul de grupulețe care lovesc în conducerea Uniunii Scriitorilor /.../ conchizând că din toate acestea profită alții și în special cei de la „Europa Liberă”. Nota ofițerului: materialul se exploatează la Direcția I.” (vol. 12, f. 138).

– Notă informativă, din 4.09.1986, dactilo, semnată dactilo și înregistrată „UDREA”, preluată de lt.-col. (.....), în care sursa evocă o călătorie recentă în R.D.G. vizita la editura Volk und Welt, discuțiile cu privire la

traducerile din limba română, vizita la Uniunea Scriitorilor din R.D.G., prezența culturală românească în această țară, apreciată ca foarte slabă, alte întâlniri protocolare și conținutul discuțiilor etc.” (vol. 5, f. 198-190).

– Notă informativă, din 1.08.1986, dactilo, semnată dactilo și înregistrată „UDREA”, preluată de lt. col. (.....), în care sursa redă pe larg desfășurarea unei ședințe a Consiliului Uniunii Scriitorilor din 25.07.1986, insistând asupra punctelor de vedere ale lui (.....) (care „a arătat că în ultima vreme se ridică tot mai des piedici în calea scriitorilor și s-a oferit concret la Dicționarul Literaturii Române, /.../ terminând prin a spune că în mod abuziv și fără a da nici o explicație Consiliul Culturii, prin persoana lui (.....) a dispus topirea în tipografie /.../”), (.....) (care „a spus că masa rotundă din „Contemporanul” în care romanul său a fost executat după metodele anilor 50 este o rușine pentru climatul cultural din țara noastră și îl consideră vinovat în primul rând pe (.....), care „a spus că despre cartea ei care a apărut și s-a vândut nu este voie să se scrie în presă.” E. Uricaru, (.....) și alții. Nota ofițerului: „(.....) și Eugen Uricaru din Cluj se află în atenția organelor noastre. /.../ Un exemplar se înaintază la Direcția I.” (vol. 5, f. 193-196).

– Telegramă a I.J.-Cluj către Direcția I, din 24.07.1986: „Din informațiile sursei „UDREA” rezultă că la 25.07.1986 va avea loc la București Ședința de Consiliu al Uniunii Scriitorilor. /.../ La ordinea de zi /.../ este posibil să se ridice anumite probleme, astfel: alegerea unui nou Consiliu de conducere la Uniunea Scriitorilor, cel actual fiind considerat nestatutar /.../ „UDREA” a precizat că unele luări de poziții mai „curajoase” s-ar putea datora influenței recentului congres al Scriitorilor sovietici, unde s-ar fi făcut reabilitări ale unor „disidenți” și s-a acordat o oarecare notă de liberalizare în domeniul culturii, și în special al literaturii. Cu referiri la cei care ar putea ridica probleme în mod neprincipial, „UDREA” i-a nominalizat pe: (.....), care ar avea probleme de orientare a literaturii, edituri, inclusiv „răfuiești” cu (.....) va ridica problema nepublicării Dicționarului Literaturii Române /.../. De la Cluj vor participa (.....), Eugen Uricaru, (.....). Este posibil ca (.....), secretarul Asociației Scriitorilor din Cluj, să nu participe invocând „motive personale.” (vol. 5, f. 199).

– Notă informativă, dactilo, din 12.06.1986, înregistrată „UDREA”, preluată de lt. col. (.....), despre discuțiile la care sursa a asistat cu prilejul unui simpozion organizat de revista „Vatra”, redând punctele de vedere ale participanților: „/.../ s-a reținut că scriitorii au mulți „sfătuitori” în persoana organelor de „cenzură” – partid, cultură, editură – care au o viziune strâmtă, se manifestă prudență și în mod exagerat se resping manuscrise ce nu sunt ostile, ci doar par suspecte. /.../ (.....), redactor la „Tribuna” din Cluj, care s-a plâns că nu are siguranța publicării romanului său, deși a intervenit mult pe text /.../. Tonul a fost de nemulțumire, de dezamăgire cu referire la lipsa de siguranță a scriitorului în etapa actuală. Eugen Uricaru /.../ a dat replică celor care s-au legat de mecanismul greoi al publicării, arătând că „nu ne-am adunat aici pentru a discuta mecanismul publicării, pentru care nu suntem competenți, nefiind o problemă a noastră. Noi trebuie să discutăm cum și ce scriem, cu referiri la romanul de actualitate. /.../. Apoi „UDREA” a ținut să precizeze fără a-mi da nume concrete, că se fac afirmații îngrijorătoare în legătură cu emisiunile radiotelevizive din țară, la calitatea acestora vis-a-vis de posturile de televiziune din țările vecine, ale căror programe sunt urmărite tot mai mult de cetățenii români. /.../ Oamenii de bună-credință, inclusiv „UDREA” se întreabă ce-i de făcut pentru a redresa situația. Nota ofițerului: Informațiile se verifică prin „TUDOR” și prin materialele obținute de Direcția I (lt. col. (.....). Cu ocazia întâlnirii și „UDREA” a făcut unele sublinieri, rezultând că și el este nemulțumit, considerându-se neînțelese de către organele de partid și Consiliul Culturii, respectiv de către anumiți activiști cu care are relații de serviciu, context ce m-a determinat să acționez asupra lui pentru a-l influența pozitiv și a-i spulbera anumite stări subiective. M-a asigurat că va continua să ne sesizeze din timp aspectele ce pot tensiona starea de spirit în rândul oamenilor de cultură din Cluj și chiar din țară. /.../ O copie a notei se va înainta la Direcția I.” (vol. 5, f. 203-204).

– Notă informativă, dactilo, din 12.06.1986, înregistrată „UDREA”, preluată de lt. col. (.....), despre (.....), nemulțumirile acestuia privind atitudinea lui (.....) de a topi manuscrisul Dicționarului Scriitorilor Români, intenția colectivului de autori de a face un memoriu la (.....), părerea lui (.....), că „noi români nu suntem în stare să scoatem o lucrare reprezentativă, pe când cehii și ungurii

au scos și vor scoate iarăși lucrări prin care își vor face propagandă în lume".
 /.../ Sursa crede că sporadic colectivul de coordonare se întâlnește acasă la (.....), unde analizează problemele. De fapt, (.....) este unul din intelectualii de mare cultură din Cluj, care exercită o puternică influență asupra celor mai tineri. În cercul său apropiat sunt: (.....)/.../ Eugen Uricaru (în ultima perioadă s-a eschivat, nevoind să aibă neplăceri) și alții. Despre aceștia, postul de radio „Europa Liberă” a făcut emisiuni speciale, elogiindu-i pentru „curajul lor și-i consideră „scriitori de elită”.
 /.../ Plecând de aici, (.....) și-a manifestat nemulțumirea că nu i s-a aprobat plecarea la un curs de vară în Portugalia, în acest an. /.../ Tot pe seama punerii sale la index asociază și faptul că soția sa nu a reușit să ocupe un post la Biblioteca Centrală Universitară, fapt ce-l nemulțumește. /.../ Apoi, nu i s-a permis plecarea la un congres de italianistică ținut la Budapesta acum doi ani. /.../ Cu privire la plecarea lui (.....) l-am întrebat pe „UDREA” dacă s-ar fi ridicat suspiciuni, dată fiind starea de nemulțumire în care se află. La aceasta „UDREA” a argumentat că (.....) nu va rămâne în occident pentru că este legat de țară, ține la cultura română. /.../ În concluzie, „UDREA” a arătat că va trebui făcut ceva pentru (.....) întrucât este un mare specialist, și-a făcut studiile la Roma.
 /.../ L-am întrebat pe „UDREA” dacă (.....) este revoltat de atmosfera ce i-o fac cei de la „Europa Liberă” de ce nu ia poziție, de ce nu ripostează? Mi-a răspuns că nu a abordat acest subiect și nici el nu știe dacă ar fi bine să se prindă în jocul lor. „UDREA” a mai arătat că majoritatea discuțiilor sale cu (.....) au loc pe stradă, întâlnirile fiind întâmplătoare.
 /.../ Nota ofițerului: Sarcini: „UDREA” va stabili totuși unde au loc întâlnirile lui (.....) cu colaboratorii săi și care este poziția și atitudinea lor politică. I s-a indicat să facă tot posibilul să cunoască conținutul memoriului ce vor să-l întocmească și chiar să procure un exemplar. Pentru aceasta își va relua contactele cu (.....) și-i va sonda în ce măsură ar fi dispuși să riposteze la calomniile transmise de (.....), de la postul de radio „Europa Liberă”. Copii la S. III și SI/A. (vol. 5, 207-208 v).

– Notă, dactilo, din 20.06.1986, înregistrată „UDREA” (F.N./00215!), preluată de lt.-col. (.....), despre starea de nemulțumire a profesorului (.....) și a colectivului de coordonare a Dicționarului Literaturii Române, neavizat pentru publicare, deplasarea lui (.....) la București, pentru a depune o scrisoare la cabinetul lui (.....), secretar al C.C. al P.C.R., cerând o audiență, faptul că (.....) „pregătesc un memoriu pentru a-l înainta secretarului general al P.C.R., pentru a explica situația cu manuscrisul dicționarului la care s-a lucrat aproape 10 ani, „UDREA” va căuta să intre în posesia manuscrisului, îl va citi, însă a spus că nu are siguranța că-l va putea procura, întrucât ar putea fi suspiciunat. Nota ofițerului: /.../ Sursa va proceda conform instructajului făcut pentru a urmări și cunoaște acțiunile celor din material pentru procurarea memoriului și a prevenirii unor acțiuni neavenite din partea lui (.....).” (vol. 5, f. 209).

5. Dosarul D 117 conține următoarele documente privitoare la activitatea sursei „UDREA”:

– Notă, copie xerox după exemplar dactilo, din 18.07.1983, înregistrată „UDREA”, preluată de lt. col. (.....), despre redacția revistei „Echinoc”, (.....), atitudinea sa etc. (vol. 8, f. 93).

– Raport cu propuneri de încredere a d. u. i. privind pe (.....) din 24.11.1984, aprobat de lt. col. (.....), șef serviciu I/A, I.J.-Cluj: „În anul 1983, sursa „UDREA” informează că una din legăturile sale, care ar putea să-l influențeze negativ este (.....), fost activist de partid, scriitor, în prezent lector universitar – „un tip afemeiat, fără principii, fiind capabil de a trece peste orice.” Această sursă relatează că și soția sa îl poate influența negativ, deoarece aceasta lucrează la Editura Dacia și cunoaște pulsul aranjamentelor și viața luxuoasă a altor scriitori, făcându-i reproșuri că el nu are, ca alții, o situație materială bună și o locuință pe măsura pretențiilor și necesităților. Aceeași sursă ne informează că (.....) are un fond sănătos, dar este nemulțumit, nu este ostil și nu se va angaja în acțiuni dușmănoase. /.../ Drept urmare, începând din luna mai 1984 (.....) și-a schimbat mult atitudinea în bine. /.../ de altfel, îi spune sursei „UDREA” în septembrie 1984: „...nu trebuie văzute toate în negru, mai trebuie făcute și concesii.” (vol. 8, f. 103-106).

6. Dosarul D 120 conține următoarele documente privitoare la activitatea sursei „UDREA”:

– Notă de analiză, din 14.04.1984, aprobată de lt. col. (.....): „Astfel, „BARBU” ne-a informat că are o rudă apropiată într-o țară occidentală, fost căpetenie legionară, care este preocupată să redacteze și să publice o lucrare de ripostă împotriva acțiunilor tot mai virulente ale iredentismului maghiar. La indicația noastră „BARBU” a stimulat preocupările rudei sale determinând-o să ia poziție publică împotriva acțiunilor grupărilor iredentiste maghiare și totodată să-i încredințeze manuscrisul pentru a-i aduce îmbunătățiri și a-i da o formă cât mai accesibilă scopului urmărit. Ulterior, sursa „UDREA” recrutat în 1984, scriitor, sub controlul și la indicațiile noastre a făcut intervențiile cuvenite. Lucrarea a fost tipărită și difuzată în rândul imigranților români din străinătate. /.../ Pe baza informațiilor furnizate de sursa noastră „UDREA”, în iunie 1983 s-a deschis d. u. i. „GELU”; profesor de filozofie la Dej, inițiatorul și conducătorul ceneclului „SAECULUM”, care inițial și-a desfășurat activitățile la Dej, în prezent acesta fiind găzduit de căminul cultural din Beclean, județul Bistrița-Năsăud.” (vol. 9, f. 279).

– Notă, dactilo, din 8.10.1983, înregistrată „UDREA”, preluată de lt. col. (.....), în care sursa relatează despre nemulțumirile personalului de la redacția revistei „Steaua” după introducerea acordului global la publicațiile literare (vol. 10, f. 23).

– Raport privind activitatea informativ-operativă desfășurată la I.J.-Cluj pe linia problemei „Artă-Cultură, din 12.05.1986, emis de Direcția I, semnat de lt. col. (.....): „La exercitarea controlului informativ în locurile din competența problemei mai sunt folosite 6 surse ale șefului serviciului I A /.../ cu un aport mai substanțial fiind „UDREA”, „EMIL” etc.” (vol. 10, f. 251).

– Tabele privind Surse cu posibilități în alte județe, din 10.03.1986, redactate de I.J.-Cluj, nesemnate, în care la pozițiile 5 și, respectiv 1, este menționată sursa „UDREA”, din legătura Serv. I/A/V.E., cu posibilități la Uniunea Scriitorilor din București, precum și în Iași, Timișoara, Brașov, Craiova, pe lângă „Europa Liberă” (.....), în Italia, Franța, Grecia, Venezuela, Spania etc.” (vol. 12, f. 210, 211).

7. Dosarul I 2571 conține următoarele documente privitoare la relația lui Uricaru Eugen cu securitatea:

– Notă-raport, din 26.07.1974, olografă, semnată de mr. (.....), I.J.-Cluj: „La data de 24 iulie 1974 a fost contactat în vederea atragerii la colaborare Uricaru Eugen, redactor la revista „Steaua” din Cluj. /.../ Relata în acest context că (.....) – spre exemplu – în calitatea sa de secretar general de redacție, caută să imprime „Stelei” linia sa proprie /.../ În legătură cu (.....), Uricaru E. a mai relatat că acesta este un om ciudat, deși nu lipsit de oarecare talent, face o critică distructivă, negativistă, în general toate operele literare la care se referă le consideră nerealizate, caută să scoată în evidență numai scăderile, părțile negative (subl. ofițerului) /.../ Pe de altă parte, (.....) are o poziție refractară și face afirmații ostile față de situația din țara noastră, față de oricine îi dă ascultare. Nu a concretizat astfel de aspecte, arătând că „asemenea aspecte sunt cunoscute de toată lumea” și nu se îndoiește că ele sunt cunoscute și de organele de securitate, ba chiar și-a manifestat nedumerirea că un om cu asemenea manifestări, cu un asemenea caracter este tolerat în funcția pe care o ocupă. /.../ În continuare, Uricaru E. a mai arătat că (.....) a făcut și „alte nenumărate prostii” și niciodată nu s-au luat măsuri împotriva lui. /.../ această comportare a lui (.....) se datorează înainte de toate caracterului său, educației pe care a primit-o în familie. Este fiul unui mic meseriaș care a dus o viață destrăbălată, presărată cu scandaluri, injurii, bătăi etc. /.../ Referindu-se apoi la alte persoane de la revista „Steaua”, Uricaru E. a menționat și pe (.....). /.../ Despre acesta a arătat că este foarte nemulțumit că a fost retrogradat din funcție, pe de o parte, iar pe de altă parte că nu a fost încă primit ca membru în Uniunea Scriitorilor. Este slab ca scriitor. /.../ (.....) intenționează să intre în partid, considerând că în acest fel se va putea realiza și pe plan literar. /.../ De menționat că, din discuțiile purtate, a rezultat că E. Uricaru cunoaște lucrurile și oamenii de la revista „Steaua”, inclusiv și aspecte care interesează organele noastre și s-a arătat binevoitor să le semnaleze. A fost de acord să păstreze discreție asupra celor discutate și în consecință, și-a luat pseudonimul „BUCUR”. Având în vedere cele de mai sus, cât și faptul că Uricaru Eugen urmează să fie confirmat în scurt timp ca membru P.C.R., se va solicita organelor de partid aprobarea pentru a fi folosit de organele noastre ca informator în problema

artă și cultură.“ (f. 6-7 v).

– Raport, din 4.09.1977, olograf, redactat de cpt. (.....): „La de 4.09.1977 a fost contactat scriitorul Eugen Uricaru, redactor la revista „Steaua“, lucrat prin d.u.i. pentru manifestări de natură ostilă. Pretextul contactului l-a constituit faptul că în a doua jumătate a lunii septembrie urmează să facă o deplasare în Italia. /.../ Referitor la atmosfera din redacția Steaua a făcut precizarea că sunt unele stări de spirit negative, printre care: nemulțumirea mai multor redactori între care (.....), pentru faptul că în colegiul de aprobare a materialelor ce urmează a fi publicate în revistă a fost cooptat ca membru (.....) element mediocru din punct de vedere literar, cu antecedente politice, fost legionar. /.../ Făcând o paranteză referitoare la (.....), vorbitorul a reliefat că acesta /.../ are o comportare ciudată, face afirmații deplasate referitoare la creația literară din țara noastră. În anumite împrejurări folosește cuvinte injurioase la adresa anumitor tovarăși din funcții de conducere din aparatul de partid și de stat de la toate nivelele. Din câte se vorbește, respectivul ar fi fost prelucrat de către comitetul județean de partid în urma cărui fapt are o comportare mai controlată/.../. În continuarea discuțiilor, Eugen Uricaru a făcut referiri la activitatea Cenaclului „Flacăra“ ca și a revistei pe care o conduce (.....) . Personal, consideră că această revistă își asumă merite în mod neexplicabil și se dorește a fi un totum factum în rezolvarea unor probleme de ordin social-politic din țară. /.../ La fel, considera că (.....) dă o coloratură de nuanță neofascistă prin unele acțiuni ale Cenaclului „Flacăra“. Abordarea exagerată a sentimentului național, exaltarea națională are iz de fascism. În plus, arăta că în ultimul volum de versuri apărut în acest an sunt și câteva cu conținut legionar. Și-a explicat dezacordul cu o astfel de propagandă pe care o face (.....) care își asumă rol de conducător /.../. Cu toate intervențiile subsemnatului de a-l tempera, Eugen Uricaru mi-a promis că după întoarcerea din Italia îmi va prezenta mai pe larg opiniile sale și ale altora în privința lui (.....)/.../ Personal, Uricaru Eugen mi-a făcut o impresie bună /.../. Consider oportună contactarea sa în continuare și solicitarea organelor de partid pentru folosirea în munca informativă.“ (f. 96-98).

– Notă de relații, din 18.11.1977, semnată olograf, nu numele real, în care Eugen Uricaru relatează amănunțit despre vizita sa în Italia, întâlnirea cu (.....), insistând pe informațiile primite de la acesta din urmă cu privire la emigrația maghiară din Italia, activitatea seminarului de limbă română, nespus de autoritățile din țară, aspecte privind emigrația română din Italia, etc. (f. 100-101).

– Notă de relații, din 18.11.1977, dactilo, semnată olograf cu numele real, în care Eugen Uricaru prezintă împrejurările în care l-a cunoscut pe (.....), cetățean venezuelean, student la Facultatea de Filozofie din Cluj, dă detalii despre familia acestuia, îi face o scurtă caracterizare și afirmă că „nu comentează evenimentele politicii interne. /.../ În general are o atitudine favorabilă față de România și politica partidului.“ (f. 102).

– Rezoluție, olografă, pe Notă, dactilo, din 28.01.1978, semnată indecifrabil: „Materialul a fost văzut la 28.01.1978 de tov. secretar (.....) și s-a aprobat folosirea lui U.E. în munca de securitate.“ (f. 105).

Art. 2. Prezenta decizie poate fi contestată la Colegiul Consiliului în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Prevederile prezentei decizii vor sta la baza întocmirii de către Biroul juridic a înscrisurilor solicitate ce urmează a fi transmise de către Direcția Relații Publice celor în drept.